

पाठ १
दुईजना साथीको वार्तालाप

Conversation - वार्तालाप	Conversation - वार्तालाप
१.आनन्द: विकास, तिमी खुसी छौ? (Bikas, are you happy?)	२४.आनन्द: उनी खुशी छन्? (Is he happy?)
२.विकास: हो आनन्द, म खुसी छु। (Yes Ananda, I am happy.)	२५.विकास: हो, उनी खुशी छन्। (Yes, he is happy.)
३.आनन्द: के ऊ उत्साहित छ? (Is he excited?)	२६.आनन्द: तिनी उत्साहित छिन्? (Is she excited?)
४.विकास: हो, ऊ उत्साहित छ। (Yes, he is excited.)	२७.विकास: हो, तिनी उत्साहित छिन्। (Yes, she is excited.)
५.आनन्द: हामी तयार छौं? (Are we ready?)	२८.आनन्द: उनीहरू तयार छन्? (Are they ready?)
६.विकास: हो, हामी तयार छौं। (Yes, we are ready.)	२९.विकास: हो, उनीहरू तयार छन्। (Yes, they are ready.)
७.आनन्द: तिमीहरू थाकेका छौ। (You all aren't tired.)	३०.आनन्द: उनीहरू थाकेका छैनन्। (They aren't tired.)
८.विकास: अहँ, हामी थाकेका छैनौ। (No, we aren't tired.)	३१.विकास: होइन, उनीहरू थाकेका छैनन्। (No, they aren't tired.)
९.आनन्द: तिनीहरू दुखी छौ? (Are they sad?)	३२.आनन्द: उनीहरू दुखी छन्? (Are they sad?)
१०.विकास: अहँ, तिनीहरू दुखी छैनन्। (No, they aren't sad.)	३३. विकास: होइन, उनीहरू दुखी छैनन्। (No, they aren't sad.)
११.आनन्द: के सूर्य चम्किरहेको छ? (Is the sun shining?)	३४.आनन्द: तारा चम्किरहेका छन्? (Are the stars shining?)
१२.विकास: हो, सूर्य चम्किरहेको छ। (Yes, the sun is shining.)	३५.विकास: हो, तारा(हरू) चम्किरहेका छन्। (Yes, the stars are shining.)
१३.आनन्द: फुलहरू रङ्गिन छन्? (Are the flowers colorful?)	३६.आनन्द: फुलहरूमा बास्ना हुन्छ? (Are the flowers fragrant?)
१४.विकास: हो, फुलहरू रङ्गिन छन्। (Yes, the flowers are colorful.)	३७.विकास: हो, फुलहरूको बास्ना हुन्छ। (Yes, the flowers are fragrant.)
१५.आनन्द: गाडी अचम्मको छ? (Is the car amazing?)	३८.आनन्द: बिहान सुन्दर हुन्छ? (Is the morning beautiful?)
१६.विकास: हो, गाडी अचम्मको छ। (Yes, the car is amazing.)	३९.विकास: हो, बिहान सुन्दर हुन्छ। (Yes, the morning is beautiful.)
१७.आनन्द: तपाईं खुसी हुनुहुन्छ। (You are happy.)	४०.आनन्द: उनी चिन्तित छन्। (He is worried.)
१८.विकास: हो, म खुसी हुँ। (Yes, I am happy.)	४१.विकास: हो, उनी चिन्तित छन्। (Yes, he is worried.)
१९.आनन्द: - यो मोबाइल हो, मोबाइल मेरो हातमा छ। (This is a mobile, mobile is at my hand)	४२.आनन्द: तिनी सफल भइन्। (She is successful.)
२०.विकास: यो पर्स हो, पर्स मेरो हातमा छ। (This is a purse, Purse is at my hand)	४३.विकास: हो, तिनी सफल भइन्। (Yes, she is successful.)
२१.आनन्द: त्यो कार हो, कार बाटामा छ। (That is a car, car is on the road)	४४.आनन्द: -खबर कस्तो छ?(How are you)
२२.विकास: यी मेरी साथी हुन्, यिनी राम्री छिन्। (This is my friend, she is good)	६६.विकास: खबर राम्रो छ (It is fine,Okay)
२३.आनन्द: यी मेरा साथी हुन्, यिनी राम्रा छन्। (This is	

my friend, he is good)	ऊ कहाँ छ? (Where is he?)
४५.आनन्द: उहाँ खुशी हुनुहुन्छ? (Is he/she happy?)	६७.आनन्द: के तिम्रो दाइ नै उदाहरण हुनुहुन्छ? (Is your brother itself an example?)
४६.विकास: हो, उहाँ खुशी हुनुहुन्छ। (Yes, he/she is happy.)	६८.विकास: हो, मेरो दाइ नै उदाहरण हुनुहुन्छ। (Yes, my brother itself is an example.)
४७.आनन्द: के उहाँ उत्साहित हुनुहुन्छ? (Is he/she excited?)	६९.आनन्द: के तिम्रो बाबा(बुबा) डाक्टर हुनुहुन्छ? (Is your father a doctor?)
४८.विकास: हो, उहाँ उत्साहित हुनुहुन्छ। (Yes, he/she is excited.)	७०.विकास: होइन, मेरो बाबा(बुबा) डाक्टर हुनुहुन्छ। (No, my father is not a doctor.)
४९.आनन्द: के उहाँ तयार हुनुहुन्छ? (Is he/she ready?)	७१.आनन्द: तिम्रो साथी खुसी हुनुहुन्छ? (Is your friend happy?)
५०.विकास: हो, उहाँ तयार हुनुहुन्छ। (Yes, he/she is ready.)	७२. विकास: हो, मेरो साथी खुसी हुनुहुन्छ। (Yes, my friend is happy.)
५१.आनन्द: के उहाँ थक्नुभएको छ? (Is he/she tired?)	७३.आनन्द: के गीता तिम्रो बहिनी हुनुहुन्छ? (Is your sister Geeta?)
५२.विकास: होइन, उहाँ थक्नुभएको छैन। (No, he/she isn't tired.)	७४.विकास: होइन, मेरो बहिनी गीता हुनुहुन्छ। (No, my sister is not Geeta)
५३.आनन्द: के उहाँ दुखी हुनुहुन्छ? (Is he/she sad?)	७५.आनन्द: तिमी राति घरमा हुन्छ? (Are you at home at night?)
५४.विकास: होइन, उहाँ दुखी हुनुहुन्छ। (No, he/she isn't sad.)	७६.विकास: हो, म राति घरमा हुन्छु। (Yes, I am at home at night.)
५५.आनन्द: के तारा(हरू) चम्किरहेका छन्? (Are the stars shining?)	७७.आनन्द: के तिमी नेपाली हुनुहुन्छ? (Are you Nepali?)
५६.विकास: हो, तारा(हरू) चम्किरहेका छन्। (Yes, the stars are shining.)	७८.विकास: हो, म नेपाली हुँ। (Yes, I am Nepali.)
५७.आनन्द: के उहाँ चिन्तित हुनुहुन्छ? (Is he/she worried?)	७९.आनन्द: तिमी बिजुली उपयोग गर्छौ? (Do you use electricity?)
५८.विकास: हो, उहाँ चिन्तित हुनुहुन्छ। (Yes, he/she is worried.)	८०.विकास: अहँ, म बिजुली उपयोग गर्दिनँ। (No, I don't use electricity.)
५९.आनन्द: के उहाँ सफल हुनुहुन्छ? (Is he/she successful?)	८१.आनन्द: के तपाईंका छोरा राम हुनुहुन्छ? (Is your son Ram?)
६०.विकास: हो, उहाँ सफल हुनुहुन्छ। (Yes, he/she is successful.)	८२.विकास: होइन, मेरो छोरा राम होइन। (No, my son is not Ram.)
६१.आनन्द: यो किताब हो। (This is a book.)	८३.आनन्द: तिम्री आमा के खानुहुन्छ? (Does your mother eat?)
यो किताब होइन। (This is not a book.)	८४.विकास: हो, मेरी आमा भात खानुहुन्छ। (Yes, my mother eats rice.)
६२.विकास: त्यो कम्प्युटर हो। (That is a computer.)	८५.आनन्द: के तिम्रो बुबा गाउँमा हुनुहुन्छ? (Is your father in the village?)
त्यो कम्प्युटर होइन। (That is not a computer.)	८६. विकास: होइन, मेरो बुबा गाउँमा हुनुहुन्छ। (No, my father is not in the village.)
६३.आनन्द: यो फोन हो। (This is a phone.)	
यो फोन होइन। (This is not a phone.)	
६४.विकास: त्यो घर हो। (That is a house.)	
त्यो घर होइन। (That is not a house.)	
६५.आनन्द: यो कलम हो। (This is a pen.)	
-- यो कलम होइन। (This is not a pen.)	

Notes.

1. This lesson is prepared to teach Simpl present tense in Nepali. In Nepali grammar too, the simple present tense is used to express actions that are happening right now or habits and general truths. It is formed by adding appropriate verb endings suffixes to the rootverb
- 2.
3. **Copula Verb** (संयोजक क्रिया): A copula verb, also known as a linking verb, is used to connect the subject of a sentence with its complement. In Nepali, copula verbs are used to establish identity, describe characteristics, or indicate states of being.
3. **Affirmative Sentences:** In affirmative sentences, the copula verb establishes a positive connection between the subject and its complement. Example: "तिमी खुसी छौ?" (Are you happy?) - "हो, म खुसी छु।" (Yes, I am happy.)
4. **Negative Sentences:** In negative sentences, the copula verb establishes a negative connection between the subject and its complement. Example: "तिमीहरू थाकेका छौ।" (You all aren't tired.) "होइन, हामी थाकेका छैनौ।" (No, we aren't tired.)
5. **Additional Notes:** Copula verbs in Nepali include "हो" (ho) for identical affirmative statements and "होइन" (hoina) for negative statements. Likewise छ and its negative छैन। (it will have another lesson)
6. **Inanimate** objects are also described using copula verbs, indicating their identity, location, or possession. The usage of copula verbs follows the subject-verb agreement rules in Nepali.
7. **Halanta-** (half pronunciation) In some selected verb 'halanta' is used and sometime to half pronunciation also halanata is used. Example- हुन्, छन्, होइनन्, गइन (सीता गइन-She didn't go), गइन् (सीता गइन्-Sita went).

Different – without halanat and with halanta-

1	उनी इन्जिनियर हुन चाहन्छन्- (He wants to become an Engineer)	उनी इन्जिनियर हुन्। (He is an Engineer)
2	उनी इन्जिनियर हुन चाहन्छिन्- (she wants to become an Engineer)	उनी इन्जिनियर हुन्। (she is an Engineer)
3	आज राखी क्लासमा आइन्। (today Rakhi didn't come to class)	आज राखी क्लासमा आइन्। Today Rakhi came to come
4	मेरा धेरै साथी छन् (I have many friends)	मेरा धेरै साथी छैनन् (I don't have many friends)

8. Check the every verbs, they are different based on the subject/Noun/Pronoun.

Note that understanding the usage of copula verbs and the simple present tense is crucial for forming accurate and meaningful sentences in Nepali. These grammatical structures allow speakers to express actions, states, and descriptions effectively in conversation.

शब्दार्थ Vocabulary

1. खुसी (khusi) - happiness	13. किताब (kitāb) - book
2. उत्साहित (utsahit) - excited	14. कम्प्युटर (kampyūtar) - computer
3. तयार (tayār) - ready	15. फोन (phon) - phone
4. थाकेका (thākeka) - tired	16. घर (ghar) - house
5. दुखी (dukhi) - sad	17. कलम (kalam) - pen
6. चम्किरहेको (chamkirheko) - shining	18. उदाहरण (udāharan) - example
7. रङ्गिन (rangin) - colorful	19. डाक्टर (ḍāktar) - doctor
8. अचम्मको (achamṁko) - amazing	20. बहिनी (bahinī) - younger sister
9. साथी (sathi) - friend	21. राति (rāti) - night
10. बाबा (bābā) - father	22. बिजुली (bijulī) - electricity
11. आमा (āmā) - mother	23. छोरा (chorā) - son
12. गाउँमा (gāumā) - in the village	24. छोरी (chori) - daughter

अभ्यास

प्रश्न- (क) पाठको आधारमा उत्तर लेख्नुहोस्।

1. के तिम्रो बाबा डाक्टर हुनुहुन्छ? (Is your father a doctor?)
2. के तिम्रो साथी खुसी हुनुहुन्छ? (Is your friend happy?)
3. के गीता तिम्री बहिनी हुनुहुन्छ? (Is your sister Geeta?)
4. के तिम्री आमा भात खानुहुन्छ? (Does your mother eat rice?)
5. के तिम्रो छोरा राम हुनुहुन्छ? (Is your son Ram?)
6. के तिम्रो बुबा गाउँमा हुनुहुन्छ? (Is your father in the village?)
7. के तिम्रो दाइ उदाहरण हुनुहुन्छ? (Is your brother itself an example?)
8. के तिम्रो बाबा गाउँमा हुनुहुन्छ? (Is your father in the village?)
9. के तिम्रो बहिनी गीता हुनुहुन्छ? (Is your sister Geeta?)
10. के तिम्री आमा खानुहुन्छ? (Does your mother eat?)

प्रश्न (ख) पाठको आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्।

1. के तपाईं-----हुनुहुन्छ? (Are you -----?)
2. के तिम्रो बाबा _____ हुनुहुन्छ? (Is your father _____?)

3. के तिम्रो साथी _____ हुनुहुन्छ? (Is your friend _____?)
4. के तिम्रो बहिनी _____ हुनुहुन्छ? (Is your sister _____?)
5. के तिम्री आमा _____ हुनुहुन्छ? (Does your mother -----?)
6. के तिम्रो छोरा _____ हुनुहुन्छ? (Is your son -----?)
7. के तिम्रो बुबा _____ हुनुहुन्छ? (Is your father _____?)
8. के तिम्रो दाइ _____ हुनुहुन्छ? (Is your brother _____?)
9. के तिम्रो बाबा _____ हुनुहुन्छ? (Is your father _____?)
10. के तिम्रो बहिनी----- हुनुहुन्छ? (Is your sister _____?)

प्रश्न (ग) उत्तर लेख्नुहोस्।

- (१)-‘छ’ को विपरीत(opposite) अथवा नेपेदिभ के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (२) ‘छ’ को बहुवचन(Plural) के हो ? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (३) ‘हो’-को विपरीत अथवा नेपेदिभ के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (४)-‘हो’-को बहुवचन के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (५)- ‘हुन्’-को विपरीत अथवा नेपेदिभ के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (६)- ‘हलन्त’ लाग्ने तीनवटा क्रिया के के हुन्? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (७)- ‘छौ’ को विपरीत अथवा नेपेदिभ के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।
- (८) ‘हुनुहुन्छ’- को विपरीत अथवा नेपेदिभ के हो? यसलाई वाक्यमा प्रायग गर्नुहोस्।